

Amerika.

19de Uargang.

Madison, Wis., Fredag den 19de Juni 1903.

No. 50.

Norge.

Spirens Valgprogram.

I Erkjendelse af at Statsgjælden i den senere Tid har udbvist en Stigning, som maa vække Betænkelse, og at Statsudgifterne har naaet en Høide, som staar i Misforhold til Landets økonomiske Evne,

at Skatter og andre Byrder hviler trykkende paa Landets Befolkning og virker hemmende paa Næringslivet,

at Udenrigsrets Ordning, hvorom Høire fastholder sit tidligere Standpunkt, af Hensyn til de paagaende Forhandlinger om Konsulatagen ikke bør optages paa Programmet for kommende Valgperiode, samt

at den gjældende Valgordning ikke svarer til Tidens Krav, og at Stortingets lange Samvær gjør det vanskeligt for det praktiske Livs Mænd at overtage Stortingshvervet,

opstiller det konservative Parti som sit

Program:

I.

En kraftig og mere betryggende Finansledelse og en strengt gennemført Sparommelighed i Statshusholdningen med Sigte paa en Indstrækning af Udgiftsbudgettet.

Fortsat Udredning af Spørgsmaalet om Forsikring mod Erhvervsudygtighed og omhyggelig Prøvelse af den økonomiske Side ved denne og ved enhver anden ny Statsforanstaltning.

Fortsat Udredning af Spørgsmaalet om Selvpenionering for Statens Tjenestemænd og om muligt Foranstaltninger til Gjenneførelse deraf.

II.

Arbejde for Jordbrug, Industri og andre Næringsveje. Værn for den private Foretagsomhed og Arbeidets Frihed mod hemmende Indgriben fra Lovgivningens Side.

Hævdelse af den private Eiendomsret og Tilbagevisning af et ethvert Forsøg paa at udnytte Statskassens og Kommunernes Midler til socialistiske Formaal.

Hævdelse af den indenlandske Produktions Fortrinshet ved Statens Anstaltelser.

Bekjæmpelse af Drillekondek.

II.

Konsulatagens Løsning ved fortsat

Forhandling paa Grundlag af den mellem norske og svenske Regjeringsmedlemmer opnaaede Overenskomst om særskilt Konsulatvæsen for hvert Rige.

IV.

Direkte Valg med Enmandskredse. Faste Stortingssdiater.

Den nye Bibeloversættelse.

Trods ihærdigt Arbejde i Vinterens Løb er Oversættelseskomiteen, som siden i høst har været optaget med den afsluttende Gjenemgaaelse af Udkastet til en ny Oversættelse af det nye Testament, dog ikke naaet saa langt, at der kan gives nogen sikker Udtalelse om, hvorvidt dens Arbejde vil være tilendebragt før ved Aarets Udgang. Der frembyder sig nemlig tilslut en Række Detaljspørgsmaal, som maa afgjøres, inden Testamentet i endelig Form kan overleveres til Bibelselskabets Centralkomite. Først naar dette er skeet, vil Trykning kunne foregaa og Bogen udkomme.

Nogen hel ny Bibel vil der imidlertid ikke kunne ventes udgivet samtidig med eller umiddelbart efter, at dette Testament foreligger trykt, hvilket mange synes at antage. Foruden det snkkelige i, at Menigheden bliver bekjendt med denne nye Gjengivelse af den ngtestamentlige Text, inden den indføres i Bibelen, saa kommer desuden her i Betragtning, at den nye Oversættelse af det nye Testament i Sprogform og Retkrivning vil blive saa vidt forskjellig fra den foreliggende gammeltestamentlige Udgave, at det bliver nødvendigt at foretage en Gjenemgaaelse deraf, inden begge Testamenter udbises sammen.

Foreløbig er der dog Tale om, naar det nye Testament foreligger trykt, og saa at bringe i Handelen Særtryk af det gamle Testament i en separat Udgave.

Naarommen

i den søndre Del af Gudbrandsdalen kan om et Par Dage siges at være færdig og har i det Hele foregaaet paa kort Tid og under heldige Veirforhold, smend en 8 Dages Tid senere end vanligt. Da der i den første Halvdel af Mai kom ikke saa lidt Nedbør, og da der i de sidste Dage har været stærk Varme, er Udfigterne for et godt Aar ret gode, skrives der fra Lillehammer til "Morgenbl." 29de Mai. Ageren

kommer jevnt og pent, og de ældre Bolde tegner godt, derimod er de nye Bolde daarligere, idet meget af Thimothieien og endnu mere af Aløveren er borte; dette skriver sig dels fra den stærke Tørre i 1902, dels fra at Sneen gik bort allerede i Midten af Mars, saa de efterfølgende Frostnætter ødelagde de unge Spirer.

Disse Frostnætter er ogsaa Aarsag i, at de fleste Jordbærplanter samt mange unge Frugttrær og Bærbuske døde iaar. Det er glædeligt at se, hvorledes Interessen for Frugtabl og Hævebrug — trods Uheld som ovennævnt — steds tiltager, idet der aarligeaars i stigende Grad udplantes en Mængde Frugttrær og Buske. Høgen staar i fuldt Flor, og Bladene paa Træerne vil snart være fuldt udsprungne. Hvad der i et Brev i Midten af Mars antydedes om Straafoderets Tilstrækkelighed, har i det Store og Hele taget slaaet godt ind, Priserne har derfor heller havt faldende end stigende Tendens.

Benstres Program.

Benstres Landsmøde har vedtaget følgende Valgprogram.

1. I Tilslutning til de af Benstre tidligere reiste Krav paa fuld Gjenneførelse af Norges Selvfærdighed opstilles:
a) Eget norsk Konsulatvæsen gennemført i kommende Valgperiode.
b) Arbejde for eget norsk Udenrigsbyrå.
2. Fortsat Arbejde for Voldgift og Neutralitet.
3. Forsikring mod Erhvervsudygtighed omfattende hele det norske Folk. Under Sagens fortsatte Udredning bør skridtvise Gjenneførelse bygges paa Aarsklasser komme under Overveielse, ligesaa Ophævelse af det nuværende offentlige Pensionsvæsen.
4. Streng og planmæssig Økonomi i Statshusholdningen under Jagttagelse af, at Statslaanemidler som Regel kun anvendes til Jernbanebygning.
5. Fortsat Arbejde for Næringsveienes Udvikling med særlig Sigte paa at fremme Udnyttelsen af Landets naturlige Hjelpekilder.
6. Direkte Valg for Byerne med eller uden Enmandskredse.

Dødsfald.

— Skibsfører Anders Sørensen, Brevik, er afgang ved Døden i en Alder af 76 Aar. Han var en af Breviks ældste Skibsførere, en hjælpsom og venlig Mand, som aldrig lod nogen trængende gaa tomhændet bort.

— Hø. Sogneprest til Vikør Christian Selmer er død. Han var født 1814, teologisk Kandidat fra 1839 og udnævntes til sit sidste Embede i 1874. Han tog Afsted 1886.

Fra Fjeld og Fjord og Dal.

Eddard Grieg forlægger. Hr. Hinri Hinrichsen, Indehaver af Firmaet Peters i Leipzig, har til Eddard Grieg Fondet tegnet et Bidrag af 5000 Mark. Paa de i Bergen cirkulerende Vifter er hidtil tegnet 10,000 Kroner i Bidrag paa 1000 Kroner og nedover.

Grosserer S. Bjørneby har staaet sine Arbejdere ved Bjørneby Brug et vakkert Forsamlingslokale. Arbejderne har længe ønsket at have et Hus til Afholdelse af Opbyggelser og lignende, og nu staar Lokalet der som et Vidnesbyrd om Hr. Bjørnebys vaagne Interesse for sine Arbejdere og Ve og Vel, skriver "Moss Tilft."

Ved Tyskil i Tune fandtes 17de Mai den 21-aarige Søn paa Holtet død med gennemskudt Linding. Ulykken er antagelig skeet derved, at Ufødde har villet klybe over et Gjerde, hvorved hans medbragte, ladede Gevær er gaaet af. Manden og Geværet fandtes paa hver sin Side af Gjerdet, meddeles det i "Sarpn."

Sølvbryllup fejredes den 23de Mai af Overretsfuldmægtig L. G. Næs og Fru i Kristiansund. Sorenskriver Fasting udbragte Brudeparrets Skaal og Bysoged Bjørn talte i Egenkab af Ordfører Hr. Næs for hans Virksomhed i Kommunens Tjeneste, idet han ogsaa frembar en Tak til Fruen for hendes Arbejde i Stolestyret. Brudeparret modtog ifl. "Kr. sundsp." En Masse Blomster og mange smukke Præsenter.

Forleden hændte et sørgeligt Ulykkestilfælde paa Næs, søndre Kolfjøen i Tune, idet en 7-aars gammel Gut fra Borge, Søn af Arbejder Anton E. Torp, faldt i en Brønd og druknede. Ulykken gif ifl. "Fr. stad Tilft." for sig paa den Maade, at en Gut sammen med en anden Gut morede sig med at hoppe over en Planke, der var lagt over en Brønd. Begge Gutter plumpe i; men den ene blev trukket op i sidste Dieblif.

Norske Nybyggere.

(Essay af Miss Sæa Melaa, Medlem af den udgaaende Klasse ved Luth. Ladies' Seminary i Red Wing, Minn., op læst ved Slutningsfesten.)

Hvilken gylden Anledning har ikke vi, som gaar paa Skole Dag efter Dag og Nat efter Nat! Derjom vi er besjælede af den rette Lyst og Fjeld, saa kan vi erhverve os en god Udbannelse i de Ting, som er nødvendige til en ret Udførelse af vor Ralbs gjerning. Men saaledes var det ikke med vore Forældre og Bedsteforældre. De fleste af dem udvandrede for en 40 eller 50 Aar siden, og det var daarligt med Skolevæsenet paa den Tid i Fædrelandet. De første Indvandrere til Amerika var jo bare fattige Bondefolk, som ikke havde Raad til at koste Skole paa sig. De maatte nøie sig med det som de kunde saa uden Betaling. Men om de ikke havde mange og store Kundskaber, saa besad de dog mange herlige Egenskaber, blandt hvilke kan nævnes: Arbejdssomhed, Taalmodighed og Urlighed, og har man disse i rigeligt Maal, da kan man komme langt paa Veien, om man ikke har saa megen boglig Kundskab. De vævede og syede fine Klæder og forarbejdede næsten udelukkende alt andet, som de havde Brug for, enten det nu var Husgeraad eller Redskaber til at dyrke Jorden med.

At de var behændige og indsigtsfulde, det maa medgives. Lænt paa de smaa og store Rister med de vaklert malede Figurer paa Laag og Sider! Der er ikke mange af disse at se nu her i Landet, men i Norge er der suldt op af dem.

Den norske Bonde trælledes haardt for Mad og Klæder, og paa mange Steder i Norge er det vist ikke bedre nu. Trangen til at forbedre sine Kaar drev de mange Tusinder, som har udvandret til Amerika, til at forlade sit kjære Fædreland. Et Aars Løn var for en 40 a 50 Aar siden omkring \$10 i Penge og Mad og Klæder. De fleste var ikke fine egne Herrer, men de var Husmænd, som maatte gaa efter Gaardmandens Ønsker og Befalinger.

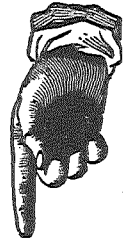
Det er ikke saa underligt, at de ønskede en Forandring i sine Forholde, men det, som forundrer mig mest er, at de havde Mod til at foretage saa stor og farlig Rejse til et langt bortliggende Land, som de vidste lidet eller intet om. Glimrende Beretninger kom nok fra Amerika om dets Storhed og Anledning til at erhverve sig et godt Udkomme, men noget nærmere Kjendskab til Forholdene havde de ikke. De pakkede sine Rister fulde af Gladbrød og andre gode Sager, saa at de skulde have nok til tolv

Uger, sagde saa Farvel til sine Slægtninge og Venner, og saa bar det aften. En Kone fra Sogn sagde, da de kom ud af den Dal i hvilken hun var opvoget, og saa udover Sognefjorden: "Aa nei, aa nei, saa vie denna Væri æ." Fra Bergen og andre Byer gik de ombord paa Skibene, som laa færdige i Havnene. Saa bar det ud paa det store Atlanterhav. Ofte kom de ud for stærke Storme og Rejsen varede undertiden i hele 16 Uger. Tilslut kom de dog paa Amerikas Grund, og vi kan tænke os til hvilken Glæde det var, naar de fik stige iland og atter have Landjorden at staa paa. Nu bar det aften til Bestemmelsesstedet, som oftest paa langsomtgaaende Kanalbaade, og de havde derfor god Anledning til at betragte det Land, som de havde drømt om og længtet efter. Mange havde ingen Penge igjen og maatte saa enten gaa tilfods eller først tjene nok til Rejsen. Bestemmelsesstedet for mange var det vakre Kjøbenhavn. Her var det godt Land og nok af det. De fleste satte sig ned paa et stykke Land, tog "Claim" som de kaldte det.

Saa, nu fik de Brug for sine Kræfter og sit gode Omdømme. Først byggede de sig en Loghytte og rydede nogle Acres Land og saadede lidt Hvede, plantede Poteter osv.

De norske var samholdige og samlede sig i Settlementer. De hjalp hverandre med det tungste Arbejde. De havde ikke Raad til at kjøbe sig Jarmredskaber, men maatte se til at lave dem selv. Endog sine Bogue forarbejdede de. De blev ofte tunge og klodsede, men de var brugbare. De saakaldte Rubberuller gjorde god Tjeneste. Nybyggerne stræbede haardt, men under alt det haarde Arbejde og de mange Savn, saa glemte de dog ikke det vigtigste af alt, nemlig Arbejdet for det kirkelige. I Begyndelsen havde de ingen prestelig Betjening, og reiste ofte lang Veien for at høre en Prædiken. Glæde og tilfredse blev de først da, naar de havde organiseret Menigheder og kaldt Prest, saa at de fik ordentlig Betjening. Længe saaledes man i Loghufene og holdt sine Guds tjenester, men efterhaanden blev alt dette forandret. Kirker byggedes og Skolevæsenet ordnedes.

For at afhjælpe den stedsige stigende Trang til Prester, gik man iver med Opførelsen af Luther College i Decorah. Denne Bygning kostede en stor Sum Penge, og man maatte tage tunge Lag, før den blev betalt. Men Arbejdet var til Guds Pris og hans Kirkes Vel, og derfor lykkes det saa godt. Frugeterne af Tilliden til Gud er det vi sporer i dette store Arbejde, som er udsjort af Nydningsmændene i det

Nordre Wisconsin Farmland

Vi eier og kontrollerer 150,000 Acres af det bedste Hardwood Tømmerland i Wisconsin.

Dit for Cameron i Gates County har vi 25 Sektioner Land, som er godt bevandet og er udmærket for Stock Farming saavel som for Agerdyrking. Endel af disse Sektioner har mere eller mindre Hardwood Tømmerstog, medens andre Sektioner har lidet eller intet deraf, og den største Del af Landet er let at rybde. Der er fem Sektioner med godt Tømmerland, fordelt omtrent saaledes: Pine 500,000 Fod; Hemlock 4,786,000 Fod; Basswood 1,000,000 Fod; Birch 2,500,000 Fod; Maple 660,000 Fod; Elm og Ash 1,625,000 Fod; Spruce 350,000 Fod; Railroad Ties 200,000 Fod; men man har ingen Mening om hvor mange Cordes med Cordwood der er. Vildt Græs er der i Overflod af, og Kvægavlere kan saa en god Start let og hurtigt.

Denne store Landstrækning har ikke været i Markedet før, og der er gyldne Udgifter for dem, som først indfinder sig; thi Landet maa sælges i Løbet af de næste 12 Maanedere. De, som ønsker at kjøbe billigt Land kan saa det her, og det saa godt Land, som det kan saaes nogensteds, enten i Barron, Polk eller Gates Counties. Den største Del af denne Landstrækning er beliggende fra 3 til 6 Mil fra Jernbane, og du kan have dit Valg mellem to af disse, nemlig Soo og Omaha Banerne. Her er en god Anledning; og hvis du ønsker godt og billigt Land, skal vi med Glæde give dig alle de Oplysninger, du maatte ønske. Prisen er fra \$9 til \$14 pr. Acre.

UECKE'S LAND AGENCY,

ALBERT C. UECKE, Prop.

GENERAL OFFICE—Ueckes Opera House Blk., Cumberland, Wis.

BRANCH OFFICES—
 } 303 Germania Bldg., Milwaukee, Wis.
 } Luck, Wisconsin.
 } Cameron, Wisconsin.
 } Lehigh, Wisconsin.

Edwards Bros. & Auser, Agents, McFarland, Wis.

I. E. TROAN, Manager Dane Co.
 227 King St., Madison, Wis.

nne Fædreneland. Stor har Herrens Betsignelse været baade paa det jordiske og aandelige Omraade. Farmerne har vellykkede Farme og gode Hus. De bruger nok ikke længer Rubberuller at kjøre til Byen i, men kan sidde nok saa behageligt i sine Buggier, trukne af blankpubbede livlige Heste.

J end større Stad sees Udviklingen i det kirkelige. Fra nogle faa Missionsprester med smaa Menigheder her og der, er der fremvoget Tusinder af Menigheder og Guds Ords Forkyndere. Der er ogsaa oprettet ret mange, baade lavere og højere kristelige Skoler, hvor de unge kan faa en Udbildelse, som er Herren til Behag og os til sand Nytte.

Tænk paa, hvad vore Forældre har gjort for os, som nu nyder godt af dette kirkelige Grundlæggerarbejde! Vi skylder vor Gud og dem Tak, og denne vor Tak bør vi lade komme frem deri, at vi benytter os paa ret Maade af de Gøder, som fjænkes os.

Naar vi gaar paa Skole, bør vi gjøre os sand Fjnd, saa at vi kan høste et ret stort Udbytte af vor Skolegang. Paa denne Maade vil vi ogsaa ved Guds Hjælp blive istand til at kunne udføre vore Forældres Arbejde for Kirkens og Skolens Vel.

Vore Forældre giver os jordiske Midler,—lad os bruge disse paa en ret Maade. Men de har tillige givet os en Arv, som er uendelig større end alt, nemlig G u d s O r d.

Maatte vi altid holde denne i Agt og Værd, og fige med en af vore Digtere:

Lad os inkje Forfædrene gløyma, Under alt, som vi vanda og snu, For det gav oss ein Arv ti aa gløyma,— Han er største, en mange vil tru.

Lad det merkast i meir en i Ordi, At me holda den Arven istand, At naar Fædrene sjaa atte paa Jori, Dei kan kjenna sit Folk og sit Land.

Drif Lundin's Gnedvæddrille. Fra en Flaas af Lundin's Gnedvæddrille, Pris 25 Cents, kan man tilberede 5 Galloner af en sund, velsmagende og forfriskende Drif. Tilberedes af rene Gnedvædder. Njeb Lundin's, den eneste ægte, har været i Markedet i 15 Aar. Tilfalds hos vore Agenter. Fjndes der ingen Agent i Deres Nabolag, saa spørg Deres Groceriman eller den Agenter omfjndes overalt til at sælge vor Gnedvæddrille og vore Familie-Mediciner. Stor Fortjeneste! Agenter vilkaar sendes frit paa Forlangende. Lundin & Co., 2443-45-47 W. Minnie St., Chicago, Ill.

Wheeler & Wilson Symaskine er den bedste.

Agent i Madison: **H. J. HULL** 12 W. Main St.

ATWOOD, LARSON & CO. Etableret 1887.

Modtager Farmprodukter, Guede, Byg, Havre, Lin, Hs osv. paa Kommission. Høieste Markedspriser, pæbelikkelig Betaling. Skriv efter vor daglige Markedsliste. Vi henviser til Exchange Bank. 513 Board of Trade. Duluth, Minn.

"Amerika's" Agenter.

Følgende er ansat som Agenter for "Amerika" og er bemyndiget til at tegne nye Subskribenter og Folkere for Kontingenter.

Wisconsin:

- M. Bjørnson, rejsende Agent;
- Martin Jnstad, rejsende Agent;
- H. D. Amundson, rejsende Agent;
- Thomas Edwards, Ashland;
- Gabr. Anderson, Beaver Creek;
- Andreas Wang, Salesburg;
- L. Larson, Eau Claire;
- S. E. Vdegaard, Mondovi;
- D. S. Hanson, Whitehall;
- Hans E. Hougstad, Salesville;
- Gilbert Jverson, Hudson;
- Jno. Hensloff, La Crosse;
- F. J. Wold, Lockport;
- D. P. Steneron, Wrenomonte;
- John Alberg, Mt. Horeb;
- Albert Ronnel, Northfield;
- Dr. G. B. Anderson, Orfordville;
- P. H. Dahl, Pigeon Falls;
- Jens D. Braaten, Præktie Farm;
- John D. Johnson, Kissing Gum;
- Mathew Hansen, Sparta;
- Lars L. Kullin, Stoughton;
- Ferd. Rasmussen, Stoughton;
- Christoffer Svendsen, Melhøven;
- S. A. Enge, 111 7th St., Wausau.

Minnesota:

- A. Seeveris, Rock Dell;
- C. J. Johnson, Austin;
- H. D. Solum, Barnesville;
- Mons Hauge, Benson;
- Mons Mahlum, Brainerd;
- D. A. Espeseth, Jasper;
- J. H. Stuverud, Kasson;
- Andrew Kollstad, Kenyon;
- Adolph Dvovich, Lamton;
- C. J. Nasseth, Marietta;
- A. A. Boe, Northfield;
- Gabr. Birkenes, Oslo;
- H. B. Olson, Rushford;
- Brown Anderson, Spring Grove;
- Nels N. Johnson, Stillwater;
- R. A. Overland, Twin Lakes;
- Ole D. Berg, Wjss;
- P. Hong, Willmar.

Sowa:

- C. E. Helland, Bode;
- D. Amundson, Cresco;
- Geo. E. Johnson, Earlontown;
- A. L. Kloster, Huxley;
- Hans D. Amundson, Inwood;
- D. L. Amundson, Joice;
- A. E. Landsrud, Landsrud;
- D. N. Snyve, Lake Mills;
- Gustav Johnson, Nasset;
- Arnoldus Krogh, Northwood;
- A. N. Brubvig Jr., Scarville;
- Rev. Aug. J. Forgeron, Sombert.

North Dakota:

- D. A. Bangsnefs, Kindred;
- Mifs Helene Hoff, Palermo;
- Rasmus Olson, Merl;
- Ole Thoreson, Park River;
- Peter Edvardson, Kindred;
- G. N. Rydahl, Velva;
- G. M. Christopherson, Plymouth;
- G. C. Westby, Waterloo.

South Dakota:

- H. E. Sagsvold, Arlington;
- D. E. Halvorsen, Brandt;
- H. A. Ustved, 739 W. 10. St., S. Falls.

Alabama:

- M. J. Søberg, Thorsby.

Texas:

- L. E. Solvold, Norde.

Bøger.

Et fragmentært, serio-komisk Heltedigt med nogle kortere Smaating i Vers, af M. D. Zeigen. Pris 25 Cents.

Astronomiens Romantik. Riller. Hestet 10 Cts.

Billeder fra det hellige Land. Birger Hall. Hestet 50 Cts. Indb \$1.00.

Bondehøvdningen. Henrik Schmidt. Hestet 25 Cts.

Dødsfeileren. Marchat. Hestet 30 Cts.

Den lutheriske Kirke i England M. Fr. Wiese. 20 Cts.

Engelbrekt Engelbrektsøn. Georg Starbed. 516 Sider. Hestet 50 Cts. Indb. \$1.00.

Fjellagens Historie. Topelius. Hestet 25 Cts. Indb. \$1.00.

Heimstringla. Sunlt ind. \$1.00

Hjemmets og Arbejderens Ven. 17de Aargang. Illustreret. 620 Sider. Indb. \$1.00.

Niels Juel og Tordenfjeld. Hestet 25 Cts.

Nansen i den frodne Verden. Elegant indbunden \$1.00.

Norge i Billeder. Med Indledning af Rasmus B. Anderson. Pragtbind \$2.00.

Duvel Loms Hytte. Hestet 25c.

Politistifter. H. Melzer. Hestet 25 Cents.

Ruslands Historie. Ibrige. Hestet 10 Cts.

Alle sendes portofrit til hvilkensomhelst Adresse. Skriv til "Amerika" Madison, Wis.

Dr. J. W. Vance

Specialist.
Smerterfri Behandling af
Piles, Fisteler, Kønner og Sa. i Rectum.
En Bog, om Eggdomme i Rectum ses best frit.
Omme 298 S. Fairchild St. Madison Wis.

To Jernbanevognladninger
GAS RANGES

netop ankomne.
De er af de aller nyeste. Elevated Broilers. Removable Burners. Send ind din Ordre tidlig og undgaa Trængslen.
MADISON GAS & ELECTRIC CO.
126 East Main Street.
Telefon:—Standard, 23; Bell, 144—Vi holder aabent hver Aften.

FIRST NATIONAL BANK of Madison, Wisconsin.

Depository of the United States,
DIRECTORS:
N. B. VanSlyke, Pres; Wayne Ramsay, Cashier; F. F. Proudft; J. E. Moseley
M. E. Fuller, Vice Pres; M. C. Clarke, Asst. Cashier; E. J. Stevens; Wm. F. Vilas.
CAPITAL, \$100,000. SURPLUS, \$100,000. Additional liabilities of stockholders, \$150,000.
Issues certificates of deposit bearing interest. Buys and sells exchange on all important inland and foreign points, and transacts all legitimate banking business.

Don't Despair

Many people wasting away and dying of Catarrh, Consumption, Cancer, Scrofula, Kidney and Liver Complaints and blood disorders of every name and nature, who might live a good old age in health and happiness.

Disease, fermentation and decay are caused by microbes and germ life; when these organic pests are destroyed there can be no sickness. That is why Radam's Microbe Killer makes sick people well all over by making every drop of blood in their veins healthy. And who among Americans can say he is not afflicted with some trouble due to impure blood?

Radam's Microbe Killer

is an antiseptic remedy which stops the wasting of the tissues, destroys the lurking germs of disease, purifies the blood and CURES Consumption, Cancer, Catarrh, Dyspepsia, Stomach and Liver Troubles, Scrofula, Eczema and all Eruptions, Rheumatism, Tumors and Swellings, Diabetes, Bright's Disease, Piles—in truth, any disease caused by a disordered system or impure blood. You drink it.

Numberless cures can be cited in every city of importance on this globe, and in almost every hamlet in the West there are people who know of the blessings that follow the faithful use of this powerful germ destroyer.

In case of sickness this remedy should be applied immediately. Don't defer the trial until there is no hope. Write us for free book and advice at once or call at office of

Write for Radam's Microbe Killer Co., Free Book. 169 S. Canal St., Chicago, or

Hollister Drug Co.,
Sole Agents,
MADISON, - - - - Wis.

Foreningskrifter.

Foreningslagen og Dr. F. A. Schmidt, 25 Cts.
Hvad lærer Dr. F. A. Schmidt? 15 Cts.
For Patier Rabat. Agenter ønskes. Skriv til Forfatteren,
Rev. G. Jensen,
1413 E. 22nd St., Minneapolis, Minn.

Tale

af Advokat James Thompson i La
Crosse, Wis., den 17de Mai.

Da for en fem-og-tyve Aar siden
vor kjære Digter Jvar Aasen saa
paa de allehaande Forandringer,
der daglig indførtes, skrev han den
Dmjsorgens Bøn:

Lad det ganga fram, lad det sigal!
Berre eit eg ynffer og bed:
At me intje so høgt maatte stiga,
At me gloyma vaart Fedrarnesked.

Men kunde vor salige Digter være
her tilstede idag; og kunde han ka-
ste kun et Blik paa de hundrede
Steder, baade i det gamle Landet
og det nye, hvor fejres den norske
Frihedsdag, vilde han sikkerlig føle
sig i sinde Gange bønlyst. Jvar Aa-
sens kjærlige Omhu for Norges hel-
lige Minder vilde visseelig rundelig
tilfredsstilles af den ærbødige Ag-
telse, som vort Folk herved beviser
for sit Moderland og Fødested,—
med Taknemmelighedens Lunge kun-
de han nu sige:

Naturen usforandret er
Og Folket paa sin Plante bær
Et Udelstempel end.
End stærk og hærdet er dets Arm
Og Frihedsbluen i dets Barm
End flammer høi og ren.

Jdet vi gaar fremad i det nye
Landet, det ene Skridt hurtigere
end det andet, er det skjönt, at vi
ikke glemmer vor gamle Moder.
Naar Sorgen kaster sit tunge Lod
over hende, er det skjönt, at vi frem-
rækker en deltagende Haand; og
naar Glæden og Glædesminder fry-
der hendes Bryst, er det skjönt at
vi saaledes som idag i fælles Fests-
stemning ærer det Land, vi forlød
og det Folk, hvorfra vi nedstammer.

Paa mange Omraader er No:ges
Historie meget lig de andre europæ-
iske Landes Historie,—der er Krig,
Fred, og Krig igjen. Tyrster og
Konger staaes og falder, og nye
opstaar,—men der er dog et, i hvil-
ket Norge særligt udskiller sig, og det
er den Uafhængighedsstilling, som
det almindelige Folk bestandig stræ-
ved og kjæmped for. Allerede ifra
de tidligste Tider viste den norske
Bonde Regn paa Uafhængigheds-
piller i sit Bryst og Frihedshigen i sit
Hjerte. Indskrænket var den—det er
sikkert—de enkelte Bygder maalte
fra først af dens Grænser; men som
efterhaanden Fædrelandsfærlighe-
den udviklede sig og Blikkene vendte
mod Norges Riges Fader, den ær-
værdige Harald Haarfager, blev
Norge et Rige, og dets Folk rede
til at skjutte og værgede det som sin
dyreste Skat.

Omendkjönt dette Folk leved saa
at sige i Udlandet af Verden, kom
de dog tidlig i Berørelse med de
andre Nationer. Vikingerne, de sad
ikke bestandig hjemme og bed sig i
Fingeren, de. Det var ikke mands-
lig, det, i det 10de Aarhundrede,—

for at være noget noget til Kar, da
maatte de ud paa Vikingtog, snart
til England, snart til Frankrig, snart
til Italien; og, omendkjönt dette er
tusen Aar siden, har disse Udenlands-
folkene ikke glemt det endnu. Hele
Verden var stræktagen. Det for-
tælles for Exempel, at naar den nor-
ske Konge, Magnus Barfod, sendte
etpar Sko til Kongen i Irland med
Befaling, at han skulde bære dem
paa Hovedet, svarte den irske Konge,
at han skulde heller æde dem ogsaa
end at faa Besøg af de Karene igjen.
Grusomme var de; men Tidens Helte
var de ogsaa, og de lærte Datidens
Verden, at der oppe i Norden var
Mænd med kraftige Arme og dri-
stige Hjerner, Mænd, som legede
med Bølgen blaa, som viste Verden
Sjofartens Mulighed, og som voved
at sætte ud paa det store, ukjendte
Hav—saadanne Mænd var det, som
Historien ogsaa nu tilfids kroner
som dette nye Lands første Opda-
gere.

Tiden forbyder mig at tale om de
forskjellige Begivenheder i Norges
Historie, der kunde være af Inte-
resse; men vor Fests Belydning kræ-
ver dog et Ord angaaende Forbun-
det med Danmark. Jeg skal ikke
gaa ind paa de historiske Omstæn-
digheder, som tvang de Rigerne
sammen og gav Danmark Herre-
dømmet i over 400 Aar. Forbun-
det med Danmark kunde have ble-
vet til Gavn for begge Rigerne,
dersom de danske Konger og den
danske Regjering vilde have været
rimelig og reistaffen, men det var
den ikke. Danmark søgte at faa saa
meget ud af Norge som muligt.
Forbundets Maal var, at det skulde
være til begge Rigers Gavn; Dan-
mark forsøgte at gjøre det til Dan-
marks Gavn alene. Lig et Røddyr
lagde det sig over Norge og plyn-
drede Folket for at gjøde det danske
Hoff og de danske Embedsmænd.
Ja, det forsøgte endog at bortbytte
Norge, som om Norge var Dan-
marks Eiendom. Nu stanser du! sa'
den norske Bonde. Og paa Gids-
vold, den 17de Mai 1814, erklæ-
rede Folket i Toner, som ikke kunde
misforstaaes, at Norge er et frit,
selvstændigt og uafhængigt Rige.

Dette er nu 89 Aar siden, og i
hvert Aar af disse hængangne 89
har denne Frihed været og blom-
stret. Norges Forening med Sve-
rige er ingen undersat Stilling.
Hvert Rige er uafhængigt i sig selv.
Norge og Sverige har den samme
Konge, men han regjerer Sverige
under Sveriges Love og Norge un-
der Norges Love.

Sverige har sin Rigsdag, Norge
har sit Storting,—disse er Folkets
særskilte lovgivende Forsamlinger
for hvert Rige. Om vi kunde tænke
os Wisconsin og Minnesota med de

samme Legislaturer som de nu har,
men med en fælles Guvernør, vilde
Stillingen blive nogenlunde lignende
til Norge og Sverige med en fælles
Konge.

Skridt for Skridt er denne Lighed
bleven vundet og Kronen kommet
nærmere Folket. Under Oscar den
1ste fik Norge sit eget Handelsflag.
Og det er nu for altid fastsat, at
Stortinget kan antage Love over
Kongens Veto. Saaledes er Udel-
standen blevet afskaffet; Ministeriet
givet Ret til at deltage i Stortin-
gets Debat; det rene norske Flag
adopteret; og, hvis ikke alle Mær-
ker slaar fejl, vil Norge snart faa sit
eget Konsulatvæsen og sit eget Uden-
rigssthre. Ja, som et videre Bevis
paa, at i alle politiske Retninger er
de to Rigerne lige, kan jeg blot
pege paa, at som Kongen understrø-
ker svenske Dokumenter: "Oscar
Sveriges og Norges Konge", saale-
des under de norske Dokumenter
maa han sætte Norge først og skrive:
"Oscar, Norges og Sveriges Konge."

Denne Ligheds Udvikling imellem
Rigerne forstærker ogsaa en Enig-
heds- og Venstabsfølelse iblandt
dem, thi Lige søger Lige. Denne
vordende og vøgende Enighed og
Venstabsfølelse maa blive Frihedsseierens
for Fremtiden største Frugt,—en fæl-
les Lyst og Betskyttelse for det
hele skandinaviske Folk, saa at klar-
lig mod alle udenlandske Trusler
maa gjælde de Bjørnsøns Ord:

Nu vi staa tre Brødre sammen,
Og skal saadan staa!

Ligedan paa det økonomiske Om-
raade er der Fremskridt paa alle
Gaande. Jernbaner er bleven ind-
ført, Skolerne gjort bedre, og bedre,
Hjemmene smukkere og smukkere,—
at Norge er et vakkert og hyggeligt
Land, det bevidnes af de Hundreder
Turister, som aarlig b. søger dets
Fjelde.

Alligevel maa vi indrømme, at
Norge er et lidet, og hvad Rigdom
angaar, maaste et sa'ligt Land
væn om det er lidet paa dette Om-
raade, saa er det dog stort paa
Mandslivets Vegne. Det er nu tem-
melig almindelig tilstaaet, at Dagens
største Digtere finder vi deroppe i
det høie Norden. Ja, den hele lite-
rære Verden ventet med Spænding
hver ny Linje, der kommer fra Jb-
sens, Bjørnsøns, Garborgs eller
Lies Hænder; thi de har et Budskab
ikke alene for Norge, men for den
ganske Verden. Mangt er blevet
sagt om disse Digtere; meget er de
blevet kritiseret; men jeg tror dog,
at den, som søger det gode, han
skal finde det, og finde det rigeligen
i disse spændende norske Værker.

Naar Bjørnsøn fortæller os, at
det høieste Maal er "Menneske ret
at være", ser jeg ikke Nødvendighe-
den af at finde noget galt deri; og
naar jeg læser Jbsens Linjen:

Halvhed sælbe, Løgnen døve,
Vække Viljens unge Løve,

ser jeg ingen Synd deri mod Sand-
hedens Navn—meget heller finder
jeg en Sandhedens Lutring og en
Manddommens Higen, Karakterstyr-
kende og opløstende! Har Jbsen
prædikeret noget, saa er det dette: Søg
ei din egen Lykke, men søg at hjælpe
din Næste; vær tro imod din inder-
ste, helligste Overbevisning; søk alt
Gjæleri, staa frem som en Mand,
vær dig selv.

Der er en Yndighed ved den nor-
ske Literatur og den norske Sangen,
som fryder og stemmer hver den, i
hvis Hjerte endnu lever den norske
Synpati. Og, som Andreas Munch
siger, glæder vi os derved:

At løste den norske Natur for Verden frem,
At alle kan kjende vort herlige Hjem.

Og hvor ofte, naar vi har lyttet til
de norske Kor, har vi ikke med Dig-
teren Heiberg følt, at

End har de Sange saa friskt en Duft
Som Engens Blomster i Morgenluft.

Ja, hvor vi gaar, hvor Nordmænd
er samlet, finder vi, at endnu er jæn-
de, den ædle Grundtvigs Ord:

Dybt udi Fjeldet endnu er tilbage
Gjenlyd af Tønen fra hemsarne Dage;
Gubben i Hytte med snehvide Skjæg
Kjender end Tønen, og Visen han kan,
Som haver tonet saa vide om Land.

Der er noget eiendommeligt ved
det norske Folkeliv i Bygderne, udi
Fjeldene og udi paa Sæteren, som er
altid tiltalende; de er en Følelse af
Omhed og af Fællesskab om Haan-
den og i Hjertet, der binder os
sammen som et Folk og gjør, at vi
er glade og villige til at staa Skul-
dre til Skuldre for vort Folks Vel-
færd.

Dette er, som det burde være; thi
vi er jo alle medarbejdende Søfken-
de af vore Forfædres i Kamp erhver-
vede Gjenstaber. Denne Arven,
den er, hvad din norske Byrd har
indprentet paa dig, hvad din Far
og din Mor har lært dig, hvad
Harald Haarfager, Kong Sverre
og Magnus den gode har vist dig,
og hvad Higen og Længsel de nor-
ske Idealer har plantet i dig,—dette
er den norske Lands Helligdom,
som du ei maa forkaste,

Et eies, som du ei tør skjænke;
Det er dit eget indre selv.

Hold den Arven istand! Lad os
bevare vore Sange, vor Literatur
og vort Sprog; thi vort kjære
Sprog, det er jo Nøglen til denne
Arven,—lær dette Sproget til dine
Børn; giv dem fra Barnsben U-
bjørnsøn og Moe at læse; hold en
norsk Avis; og, hvad i Verden du
gjør, bliv aldrig saa grænseløs taa-
belig, at du skammer dig ved, at
du er norsk,—husk og iftem Jvar
Aasens Ord:

Lad os intje Forfedrane gloyma
Under alt, som me venda og snu:
For dei gav os ein Arv te aa gloyma,
Saa er større end mange vil tru.

Der er et gammelt Ordsprog, som figer, at hvo der vil, at andre skulde tænke vel om sig, han bør først tænke vel om sig selv. Dersom vi vil, at de andre Nationer skal tænke vel om os, da lad os først tænke vel om os selv,—lad os aldrig fornægte, men heller glæde os i vor norske Byrd. Jeg mener ikke det, at hver Nation skal bestandig prale om sig selv og sin egen Størhed,—at Dytteren skal springe rundt paa Gaden og raabe: "Jeg er tytt, jeg er tytt, jeg er tytt"; og Fransmanden ligeledes: "Jeg er fransk, jeg er fransk, jeg er fransk"; og Norsteren: "Jeg er norsk, jeg er norsk, jeg er norsk".—Det er ikke nødvendigt at prale derom, men det gjælder om at være,—og derfor figer Jbsen:

"Bløi allerførst i Havet ned
Jer Pral om Fædres Herlighed;
Et Dverg blir mandshøi, skjønt han har
En Soliat til Olbefar."

Lad os huske dette som Borgere af vort nye Land; thi, om Norge var herlig, saa er dog Amerika herligere,—og vi kom jo til dette Land for at forbedre vor Stilling. Taknemmelig er vi til det gamle Landet og taknemmelig til det nye,—vi bærer ingen Avilje til nogen. Meget har vi lært af de andre Nationer, og Gjenstand for megen Velbehag er vi bleven paa alle Sider; men, mine Venner, vi har ikke bare taget—vi har ogsaa givet og ydet til dette Folks Liv og dette Lands Civilisation.

Hvor de norske Indvandrere er kommet, er de blevet til Velsignelse for dette vort Land,—de har røddet Skogene, pløiet Gletterne, og bygget Hjemmene—og hver den, som gjør de Tingene, han bygger et Land:

"Under Dum at varme
Sulde bløde Arme,
Var ei Normands Vis:
Bruge Sten til Hovedpude,
Naar han var paa Marken ude,
Det var Normands Vis."

"Ja og Haand at give,
Dg ei tro at blive,
Var ei Normands Vis;
Gjerte frem med Haand at bære,
Den og Konge tro at være,
Det var Normands Vis."

Har du nogen Gang i dette vort Land hørt om en norsk Fortræder? Kan du pege paa en af vore norske Soldater, der ei kjæmpede med Ure for dette Land? Den Troslab, han bevidnede i Krig, og den Deltagelse han viste i Fredens Fremskridt, bekræfter for os, at det samme Mod og den samme Vilje, Frihed og Trofasthed han arvede fra Norden, beaander ham end,—i det private Liv, ren; i det offentlige, tro; og overalt, til Nytte og Fremme for sit Land—det er hans Løsen. Opad og fremad er hans Gigen—og om han til Slutning falder for Nationernes Sammensmeltnings Skjæbne, efterlader han dog sit Mærke, saa deilig malet af Per Sivle i hans Digt: "Tor Fo-

leson" angaaende Slaget ved Stiklestad:

"Dei stod paa Stiklestad,
slyttad til Itrid,
den gamle og so
den nya tid:
det, som skulde falla,
mod det, som skulde stiga,
det, som skulde veksa,
mod det, som skulde siga."

"So drog dei hverdi
i sama stund,
den hjarte kong Olav
og den graa Lore Gund;
og herropet dunde,
jo jordi ho dirrad,
og spjott dei fujad,
og pilarne svirrad."

"Men so er det jagt,
at ein gasta tar,
Lore Folejon, merktet
hans Olaf har.
Dg denne Lore merktjesmann,
honom me minnast,
jolengje i Noreg
merktjesmenn finnast."

"Daa Tor han kjende,
han banasaar felt,
der fram i striden
med merktet han gjekk,
dga slyrde han stongi,
jo hardt han kunde,
i bakken ned,
sør han seig innunde."

"Dg gamle saga
ho jegger so,
at Tor han stupad,
men merktet det stod.
Dg joleis maa enno
den kunne gjera,
som framgangsmerktje
i Noreg skal bæra."

"Mannen kan siga
men merkte det maa
i Noreg si jord,
som paa Stiklestad, staa.
Dg det er det stora,
og det er det glupa,
at merkte kan standa,
om mannen maa stupa."

Om I ikke husker noget af min Tale her idag, saa husk dog de Linjerne af Per Sivle:

"Dg det er det stora,
og det er det glupa,
at merkte kan standa,
om mannen maa stupa."

ROVELSTAD BROS. CATALOGUE

Vi kan spare Dem Penge

—paa—
Uhre, Kjæder, Ringe,
Sølvvarer etc. Vor nye Katalog (80 Sider) sendes frit til enhver.

ROVELSTAD BROS.
Jewelers, Elgin, Ill.

Alle slags haardt Kul have bestandig paa Haanden hos

COOLEY'S.

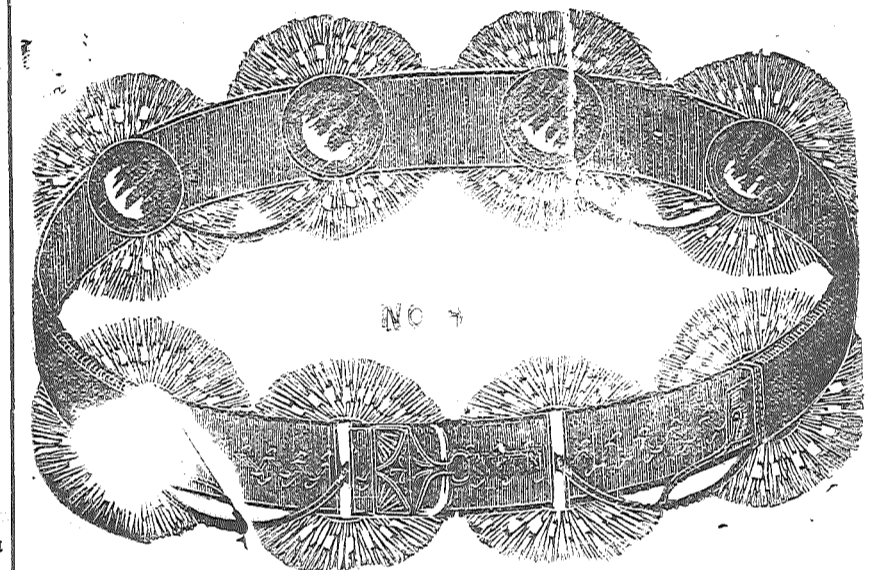
Det bedste Smedekul og Dampkul, Kalk, Milwaukee, Louisville og Portland Cement, almindelig Mursten, ildfaste Mursten, Fire Clay, Kloater samt Drain Tile.

Ingen Rheumatisme!

Bed at have et af disse berømte Belter kan man i Aarets Løb spare mange Penge i Doktor og Medicin.

For at give alle og enhver, som behøver det, Anledning til at prøve et af disse Belter, har vi nedsat Prisen til kun \$3.90.

Et udmærket elektrisk Belte No. 4 for kun **\$3.90.**

Hvis De lider af Rheumatisme, Neuralgi, daarlige Fordøielse, Hovedpine, Kuldeangstninger, Søvnløshed, Smertter i Ryggen osv., da bør De strax forskaffe Dem et Johnson Elektrisk Belte. Disse Belter har helbredet Hundreder af saadanne Tilfælde, og det er al Sandsynlighed for, at de ogsaa vil kurerer Dem. Den almindelige Katalog-Pris paa disse Belter er \$10.00, og vi garanterer Dem at være lige saa gode som noget tyve Dollars Belte i Handelen. Vi sælger nu disse Belter for den uhørt lave Pris af \$3.90.

Johnsons elektriske Belter har bestaaet sin Prøve og det har vist sig at de i Kraft og Varighed overgaar alle andre. De benyttes af baade Mænd og Kvinder, unge og gamle. Vi har Vidnesbyrd fra flere hundrede Personer fra forskjellige Dele af Amerika, Norge og Danmark, og alle roser disse Belter for deres vidunderlige Egenskaber. Vi har solgt Johnsons Belte til Folk, som før har forsøgt andre Slags Belter, og alle synes at være enige om at Johnsons Belte er det bedste. Dg da vi sælger Dem saa uhørt billige, er det rimeligt at Folk er tilfreds. Dersom du er syg, da prøv et Johnson Belte, og vi forsikrer dig, at du i nit af ti Tilfælde vil blive kureret. Vi paaftaar ikke, at disse Belter kurerer alle Slags Sygdomme, thi det vilde ikke være sandt; men mod Gigt, Hovedpine, Neuralgi, Søvnløshed, Smertter i Ryggen, Kuldeangstninger osv., overgaar de alle andre Ting. Dersom du forsøger et skal du finde ud at vi figer Sandhed.

Dersom De ikke vil sende os det fulde Beløb, da send os 25 Cts. og vi vil sende Beltet saa De kan undersøge det før end De betaler for det. Vi sender Katalog og Vidnesbyrd frit.

Mærk!

Naar Belter bestilles, bør Maal rundt Livet strax ovenfor Hosterne opgives.

Send alle Bestillinger til

The Norwegian Medicine Co.
MADISON, WIS.

Danmark.

P. A. Heibergs Gravsten.

I Aaret 1901 blev der sat en ny Gravsten paa P. A. Heibergs Gravsted i Paris, og den gamle Sten, som saaledes overflødiggjordes, blev Aaret derefter paa Foranledning af Udenrigsministeriet sendt til Bordingborg — Digterens Fødeby — hvor den nu er bleven opreist ved Kirketorvet.

Gravstenen, der er en tarvelig Cementsten, hviler paa en ny Cementsockel.

Stenen har paa den ene Side følgende danske Inscription:

Danske eller norske Vandrer,
som besøger dette
fremmede Sted,
døel et Dieblit
ved din Landsmands Grav.

Her hviler
Peter Andreas Heiberg.
født i Bordingborg
den 16. November 1758,
død i Paris den 30. April 1841.
Hans Skjæbne
er dig bekendt.

Paa Socklen findes følgende Inscription til Forklaring af ovennævnte:

I Aaret 1901 flyttedes denne Sten fra P. A. Heibergs Grav i Paris til hans Fødeby Bordingborg.

Samme Aar reistes en ny Mindestien paa hans Grav.

Paa Gravstenens modsatte Side staar en fransk Inscription.

Fiskeri under Jylland.

Der er i Kjøbenhavn dannet et Fiskerifelskab "Danmark" med det Formaal at drive Sildefiskeri i Havet om Jylland. Hidtil har man der mest fanget Silde i Fjordene, hvor Stimerne søger ind, naar Hvalerne forfølger dem; men Forsøg har vist, at der kan gøres stor Fangst paa det aabne Hav.

I sidste Maaned udsendte Selskabet sin første Expedition, der bestaar af en fra England tomastet Kutter, en Motorbaad til Fiskeri med amerikansk Ringnot, et nyt og meget tidsvarende Redskab, samt 3-4 Spilbaade. Af Dribgarn medføres et Hundrede Støtler, hvert af 20 Favnes Længde.

Alt nødvendigt medføres om Bord til Fiskenes Beredning og Saltning, Fangsten bringes til et Dplagshus paa Sigluffjord, hvorfra den med Dampere føres til Affætningsstederne.

Den første danske Bibeloversættelse.

Af Chr. Pedersens første danske Bibeloversættelse fra 1550 findes et velbevaret Exemplar hos en Borger i Ringsted. Denne Bibel foreligger efter sin Tid rigt udfyret, indbundet i to Bind. Bindet er Egetræ, beklædt med fint ornamenteret Svinelæder og forsynet med store Messingspænder. Paa

Bindet staar Aarstallet 1552. Ved Indbindingen er endnu en Eiendommelighed. I Ryggen er nemlig anvendt gammelt Pergament forsynet med Munkenes fint tegnede og malede Bogstaver, altsaa et gammelt Haandskrift. Hvem aner, hvad det har indeholdt? Paa den Vis fandt man i sin Tid et Brudstykke af Sagens Danmarkskrone. Papiret i Bogen er seigt og fast som Pergament. Og efter en Paaskrift foran i Bogen fra 1605 ses det, at denae Bibel har været i Adelslægten Guldts Besiddelse, skriver "Nordlyset."

Sm a a n y t .

Indenrigsministeriet vil i den nærmeste Tid nedsætte en Kommission til Udruelighedens Fremme. Den skal bestaa af 11 Medlemmer. Ministeren vælger 5 og Rigsdagen 6.

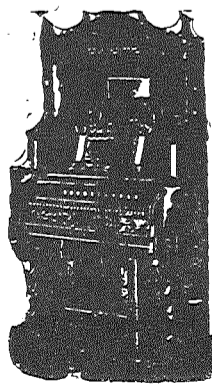
Et Mindesmærke for afdøde Biskop Fog afslørede forleden ved Holmens Kirke i Kjøbenhavn. Biskop Hørdam holdt Afsløringstalen. Mindesmærket er en Buste, modelleret af Billedhugger Saaby paa en høi Granitsockel.

Paa Emil Aarestrups tidligere Bopæl i Sørløbing, hvor nu Læge Agel Halvorsen bor, er af Sørløbingborgerne i disse Dage indmuret en Granittable med følgende Indskrift: "Her boede Digteren Emil Aarestrup 1838 — 49".

En Del danske Arkæologer og Historikere vil i Sommer foretage en Reise til Slesvig for at undersøge Dannevirkeboelden en Undersøgelse. Reisen foregaar under Ledelse af Hr. Sofus Müller, Direktøren for Nationalmuseet i Kjøbenhavn.

Det skal, ifølge "Politiken" være under Overvejelse ogsaa at anvende Den Anholt som Opdyrkningsterræn for Fanger fra Horsens Løgthuset. Pastor Christensen har forhandlet med Justitsministeren og Fængselsautoriteterne om Sagen.

En Sammenlutning af Danmarks Træskofabrikker er ved at blive en fuldbyrdet Kjendsgjerning. Der er nemlig altsfor mange Træskofabrikker i Landet, en 15-16 Stk. Rimeligvis bliver der opført en stor Fællesfabrik ved Tjæge med de nyeste og mest arbejds sparende Maskiner, og saa bliver de andre lagt ned.

Pianover og Orgler

Sam giv mig Anledning til at give Oplysninger angaaende Priser og Betalingsbetingelser, og maaske finde, at ingen har bedre Betingelser at tilbyde.

Oplysninger skrives paa et Brev, som De sender, eller Orgel.

Carl Haugland
Minneapolis Music
Company.
406 Nicollet Avenue,
Minneapolis, Minn.

AN INCOME PRODUCER

Don't let your money lie idle. Make it earn something and thereby increase your income. We have a combined mining and oil stock that will not only increase immensely in value but will give you an income of

1 PER CENT per MONTH,
or 12 per cent per annum, on
the investment which is

GUARANTEED.

The Company owns

35 MINING PROPERTIES

—AND—
3600 ACRES of OIL LANDS

in Colorado Has been operating its mines for five years and has hundreds of shaft and tunnel work done on them

Splendid **GOLD ORE** in Sight,

carrying excellent gold value, assaying from \$12 to \$50 per ton. If you want to make money, here is your chance.

You have your choice of the guaranteed stock and the unguaranteed stock

Write us for particulars, prospectus and maps.

Wm. G. SHAPCOTT AGENCY,

Gazette Bldg. Colorado Springs, Colo.
Bank References.

FRED. M. SCHLIMGEN.

Monuments.

Hvis du har tænkt at faa et Granit- eller Marmor-Monument i Daa eller til Sommeren, kom og besøg os se det største og bedste Dplag som nogenfinde er fremvist her i Byen. Vi har i vort Varelager fem og ott nye og moderne Monumenter af Barre, Quincy, Montello, Waujaun og St. Cloud Granit; ogsaa blaa og lystuløret Marmor, hvilke vi sælge til rimelige Priser. Førsteklasses Arbejde og bedste Varer. Se kan du faa se med egne Øjne, hvad du faar for Pengene.

124 West Main Street,
Overfor Court House.

Madison, Wis

Den Skotske Kvinde paa Tjele.

Billedet fra Reformationstiden.

— af —

H. J. Gwald.

(Fortsættelse.)

Samtalen gik en Tid lidlig nok og røbede Adelsmændenes store Ringeagt for Bondehæren, men ogsaa deres Forbitrelse over dens Fremgang, hvilket de for en Del tilskrev Mangel paa Mod og Fasthed hos nogle af deres Standsfæller i Bendskjæl og skjændigt Frasald og Forræderi hos andre. De forbandede Jenz Svab til Raas, den eneste mægtige Adelsmand, der var gaaet over til Clement, hvilket han dog vistnok kun gjorde af Nød og først efter at hans Gaard var afbrændt og hærjet. De priste den gjæve Bagge Griis til Klarupgaard, som alene havde reist sig mod Bolds mændene og fundet en lykkelig Død. Da han nemlig efter en Fraværelse paa nogle Dage vendte tilbage til sin Gaard, men kun fandt en Brandtomt, ilede han i sin Forbitrelse strax til Alborg, opsogte Clement og stogtede Ibs paa ham med sin Daggert. Hadde den snu gamle Høvding ikke baaret en Staalstjorte under sin Klædning, vilde det have været ude med ham, og den Feide, der nu bærer hans Navn, vilde vel faaet en brat Ende; men nu mislykkedes Overfaldet. Bagge Griis maatte vige for Overmagten og fly. Da han red gennem Alborgs Gader, kastede en Stomager ham en Tagsten i Hovedet og ramte ham saa godt, at han kun naaede til Hasjelsris Kirke, hvor man siden fandt ham død af sit Saar. — Med Harm blev det omtalt, at Jenz Markvardsen var gaaet over til Bønderne og havde modtaget Børglum Kloster som Ven af Clement. Dette var dog intet imod den Kjendsgjerning, at Clement havde bobet at give Hundslund Kloster i Forlening til en Bonde. Dette var et Indgreb i Adelsmændenes dyrebareste Rettigheder og maatte i deres Øine være et formaaeligt Forsøg paa at ombælte den lovlige Samsundsorden.

Sluttelig fik de gode Mænd sig en dygtig Datter over det, der var hændet Bisp Stigge Krumpen, som med sin Frille, Elsebet Gyldenstjerne, var bleven overrumplet af Bønderne paa Boergaard og havde skjult sig i en Bagerovn, mens Elsebet flygtede, ingen vidste hvorhen. Hendes Broder, Mester Anders, og Folmer Rud, som i denne Feide var blevene gode og fortrolige Venner, sad affides i en mørk Krog af Nibstuen, fordybede i Samtale.

“Hør,” hviskede Folmer, “hvor de skvaldrer og ler og haaner din Søster Elsebet.”

“Jeg overhører det ikke,” svarede Anders Gyldenstjerne med et mørkt Blik. “Jeg vilde vel ogsaa tale Erik Flemming til, som især naar Gjækken Ibs, havde vi ikke bort Blod nødig til større Gjerning end Trætte mellem Mand og Mand.”

“Vifelig talt af dig, Anders!” svarede Folmer.

“Vifelig,” sagde Anders med et Sul, “illige fordi Søster Elsebet, Gud bedre, er en æreløs Kvinde, og hvor Vren er mistet, der er intet at værgе for.”

“Hvor kom hun i den Glende [fra først af?” spurgte Folmer.

“Hendes Husbond, Bonde Due, var en arg Skalk og gudsforgaen Krop; det er hendes Undskyldning. Han levede, som om der aldrig skulde

aftræbes ham Regnskab af Herren, og pinte sin Husfru, saa det endte med, at de blev stillet fra Dist og Seng paa den Maade, at ingen af dem maatte indgaa nyt Vgteskab, mens den anden endnu var i Live. Saa saldt hun i den forvorne Klæk og arge Forsører Stigge Krumpens Hænder, og vi har da, som du vel har hørt, oplevet den Spot og Spe, at Bonde Due paa Tinge i sin Tid aftræbede en Guds Tjener og Kirkens Overhvirde, som især burde overholde Kyndhedsloftet, sin Husfru. Nu, da Bonde Due er død, Gud naade hans Sjæl! er Elsebet Enke, men en Enke i Skjændsel og en Blet paa vor gode, gamle Navn.”

“Seirer Hertugen,” sagde Folmer, “har det ublu Bispelegioner Ende, og den store Forargelse vil ophøre.”

“Ja,” svarede Anders, “vi staar paa den rette Side, Folmer! Mest tænker jeg paa, hvad der fremmer Rigets og Folkets Vel og vor egen Saligheds sag. Det bæres mig for, at Herren vil lægge en stor Gjerning i vor uddalgte Konges Hænder, og han er Manden til at føre den igennem. Jeg skrev ogsaa forgangen Dag fra Mars til min Broder Erik og formandede ham ikke at give sig under Ørven og de Dyrke for at redde sit jordiske Gods. Jeg mindede ham om, hvor meget vi andre har ofret, og lod ham vide, at jeg vil blive Hertugen tro, selv med Tab af al min Eiendom og Ibs for ham tilføds, om jeg ikke har mere at ride paa.”

Anders Gyldenstjernes ædle Afsyn lyfte af Genrykkelse, da han sagde dette, og Folmer sølte sit Hjerte mægtigt draget til ham; ligesom han, kjendte han ikke til lad Udregning og sei Frygt.

“Om nogle Dage,” spurgte han, “møn da nogen af os, Anders, rider eller gaar mere?”

“Saamænd, Folmer!” svarede Anders. “Bønder er ogsaa Mænd, det har vore Fædre mærket før os, og disse skal være mandstærke. Det vilde hue mig bedre, hvis vi praledt lidt mindre og Erik og Folger ikke agtede dem saa ringe. Det gaa, hvorledes det vil, jeg har skillet mit Hus, hvad der er let nok for en ugift og barnløs Mand som mig.”

“Mine Raar burde næsten være som dine, dog staar min Hu til at leve.”

“Ja vel! du er ung og kan tage dig en Husfru.”

“Der traf du det! min Hu staar til en fager Jomfru. Her burde vel ties, da hun ikke er min trolovede Fæstem, skjont jeg ved, at hun er mig god. Dog, Anders, nu gjælder det snart Livet, og jeg vilde da bede dig, hvis jeg bliver i denne Feide, men du kommer uskadt derfra, at bringe hende min sidste Hilsen.”

“Det bæres mig for,” svarede Anders Gyldenstjerne med et tungsynligt Blik, “at du selv vil bringe hende den Hilsen og ikke ved mig. For alle Tilfældes Skyld, sig mig hendes Navn!”

“Du har selv set hende for nogen Tid siden, og hist henne sidder hendes Fader ved sin Svoger og gode Ven, Erik Strams Side.”

“H!” udbrød Anders studsende, “Fr. Mogens fra Tjele?”

“Retop ham, Anders!” svarede Folmer, “og Margaret Mogensdatter er Jomfruens Navn.”

“Nu,” sagde Anders med Alvor, “da har du paa en Maade valgt, som det maattes ventes af dig, efter gode Fagerhed og Ynde; paa en anden Side dog ikke, da jeg mente, at du var en forstandig og tænksom Ungermand. Du var dog til enhver Tid en stor Sjæl efter det som er fagert og daarer Diet.”

“Du taler om det, du ikke kjender,” svarede Folmer uden Brede. “Jeg er kun i Tvil om, hvad der er fagrest hos Margaret Mogensdatter, hendes gode Person eller hendes dydige Sjæl. Dog ved jeg helt vel, baade at hun er hildet i papistisk Vildfarelse, og at hendes Raar desuden er vanskelige.”

“Den Rose har stikkende Tærne,” sagde Anders og rystede paa Hovedet. “Din Haand skal gennem sviende Nelder, før du hjærger Dykken med hende.”

“Først,” sagde Folmer, “maa vi være enige om, hvorledes Dykken ser ud, og hvad du kalder saaledes; men det være, som det vil, jeg kan ikke leve uden hende.”

“Jeg mente, du var mere retfindet,” svarede Anders med et strengt Blik.

“Du maa ikke tro,” sagde Folmer med blussende Kind, “at jeg vil have hende paa anden Vis end som min rette Adelskone, og allermindst maa du tænke, at hun giver sig hen paa anden Vis end med Vren.”

“Nu,” sagde Anders, “saa bliver der intet af den Brudfærd!”

“Vi faar se,” sagde Folmer tillidsfuldt, “jeg tror ikke den Fabel, at Genete Jakobsdatter kun skulde være Fr. Mogens' Frillekone.”

“Se derhen,” sagde Anders, “hvorledes han sidder og stirrer i Jlden med mørke Blikke, ligesom et Spøgelse.”

Fr. Mogens svarede godt til disse Ord. Baade vidnede hans Afsyn om Træthed efter flere Dages misfommelige Ridt i det tunge Harnisk, og tillige havde hans Blik et haabløst Udtryk. Til ingen kunde han meddele Aarsagen til sin Vengstelse. Han havde blandt de sidste Ryttere, som red ind i Svenstrup, gjenkjendt Hans Thordsen, der kom i Blade og Staal med væbnede Svende i sit Følge. Ha! tænkte da strax Fr. Mogens, han kommer nu for i denne Oprørsfeide og midt i Stridens Forvirring at tage mit Liv, for at Genete kan blive Enke!

Da Fr. Mogens saa, at Anders Gyldenstjerne fjernede sig fra sin Plads, reiste han sig, gik hen til Folmer Rud og satte sig til dennes Forundring ved hans Side.

“Folmer Hansen!” sagde han, “skjont J ikke har stor Aarsag til at være tilfreds med mig, beder jeg eder lige fuldt for Margarets Skyld at vise mig en Tjeneste.”

“Hjertensgjærne,” svarede Folmer med Varme, “hvad skulde være mig kjærere end at være Margaret Mogensdatters Fader til Vilje?”

“Jeg skal gjengælde eder det, bliver jeg ilide,” svarede Fr. Mogens og trykkede Folmers Haand, “og det, jeg vil bede eder om, er alene, at J fra nu af vil blive ved min Side og særlig holde eder tæt ved mig, naar Slaget skal staa.”

“Jeg skal værgе for eder, som om J var min egen Fader.”

“Næd er jeg ikke,” sagde Fr. Mogens og saa op. “J skal finde, at endnu evener jeg at føre mit Sværd og som en ret Dannemand møde den aabenhare Fiende, som angriber fortra. Dog frygter jeg den skjulte Uven, der staar paa samme Side som jeg og kan give mig Ulivskaar bagfra. [Spørg ikke nu, til hvem jeg sigter! Naar Timen er der, skal jeg pege paa ham.”

Folmer hørte med største Forundring paa den Tale, da han var ganske uvibende om, hvad der var foregaaet paa Tjele Morgenen efter Anna Enevoldsdatters Brudfærd. (Mere).

Andud Henderson fortæller, hvorledes Cement-Gulve skal lægges.

Udhuse saasom Hestestald og Kofjøs, trænger et godt solid Gulv; og man stiller sig da det Spørgsmaal, hvad Sort Gulv er mest tjenligt med Hensyn til Varighed, Pris og andre Betingelser. Det, der har været mest i Brug for de bedre Bygninger af den Sort, er 2 Tommer tykke Planter med Bjælker som Underlag.

Tømmer af alle Slags er gaaet op i saa svimlende Priser, og dertil er en større Del af det Tømmer, som nu er i Markedet, saa daarligt, at det har kun liden Varighed. Meget Tømmer er samlet op, som har ligget paa Bunden i de forskellige Floder og Damme og er gaaet i Forraadnelse.

Nu har man gjort Forsøg med Cementgulve, og det er ikke længere et Forsøg, men en praktisk anvendelig Ting, som i den nærmeste Fremtid vil komme mer og mer i Brug paa Grund af dets Varighed, og da det er lige saa billigt paa mange Steder som Plankegulv.

Der er lidet Haab om, at Tømmeret bliver billigere end nu, ikke alene af den Grund, at en større Del af Furu-skogene er kommen i Hænderne paa de store Korporationer (Trusts), men ogsaa fordi Forraadet stærkt er formindsket ved al den Udhugst og de store Skogbrande.

De Materialer, der behøves til Cementblandning (Mortar) har vi i Mængdevis, hvad de raa Materialer betræffer. Om ikke alle er af den bedste Sort, saa er de dog godt brugelige, naar de blandes i Forhold til deres Styrke. Flere Steder langs Bredden af Missouri River findes Cementstof ubegrændset Mængde. Sand, Grus og Smaasten findes paa mange Steder i Mængdevis. Saaledes er der al Grund til at tro, at Cementarbejde vil komme mer i Brug, paa Grund af dets Varighed, og fordi Cement bliver billigere i Længden.

For ikke længe siden var Cementarbejde udført næsten udelukkende af Fagmænd, og Arbeidet ansaaes som en større Kunst. Nu har næsten alle Murere og andre lagt an paa dette Arbejde, ikke alene for Fortaage, Vandbeholdere og Kjældergulve, men ogsaa Fjøs gulv m. m.

Cementblandning til Gulve.

Naar man vil nedlægge Cementgulv i Fjøs, bør man først aftegne en korrekt Plan med Hensyn til Fodergange, Møggrende bag Koen, saavel som Baas, hvor Koen skal staa. Naar dette er udfærdiget, graver man op Gjødselrender, 4 eller 6 Tommer dybe. Hvor Cementnedlægning skal foretages, maa Grundlaget være jævnt og solid. I fald det er nyt anlagt, saa at enkelte Steder er løst eller sammenhobet, andre Steder mere solid, bør man øse udover

det hele en større Del Vand og lade det staa urørt en Dag eller mere. Nu lader man sig en større Klubbe, hvis nedre Ende bør være en 8 a 10 Tommer Tværmaal og aldeles jevn under. Der sættes et Skaf paa, som passer til Haandiaget. Med denne Klubbe støder man over hele Jordlaget, saa at alt bliver lige solid og jævnt. Denne Klubbe bruges som en Støber, ikke som en Hammer, og den behøves at bruges senere ved at stamppe Cementgruset sammen.

Blanding af Concrete.

Hvad man kalder Concrete i omtalte Cementarbejde, bestaar af muldfri Grus og Cement. Den kan bestaa af 7 Dele Grus med en Del Cemet. Dette maa godt sammenblandes i tør Tilstand paa følgende Maade: Fyld paa en Trillebør 7 Gange og læg det paa en jevn Plads eller en større "Mortar Bog" i Nærheden af det Sted, hvor den skal bruges. Denne Grus lægges i en Kåd eller Linje, en 8 a 10 Fod; oven paa dette strøes omtrent 100 Pund Cement, (det er Indholdet af en Cementsæl). Nu maa 2 Mand med hver sin Skjovel begynde ved den ene Ende af nævnte Grus, og skjovle ligesom imod hverandre og holde hver skjovelfuld bagover. Dette gjøres 3 a 4 Gange frem og tilbage til Grus og Cement er godt sammenblandet. Saa helles en Bøtte fuld af Vand over det hele. Vandet maa helles paa lidt ad Gangen (langsomt) saa at Cementen ikke vaskes ned igennem paa Marken.

Nu begynder man igjen med at skjovle paa ovennævnte Maade, og lidt mere Vand trænges, eftersom man skjovler Gruset over—saa at det hele er godt fugtigt, men ikke saa, at Vandet rinder ud af Massen.

Nu er Gruset færdigt for Nedlægning og maa strax bringes hen, hvor det skal bruges. Som før omtalt er Gjødselrenden det første at belægge. Efter at nævnte Rende er belagt med 4 Tommer tyk Lag af Concrete, kan det jævnes med en Spade eller Murste, og ved Hjælp af den før omtalte Klubbe (Støber) stampes denne Grus godt sammen og jævnt (her maa bemærkes, at Gjødselrenden nu maa gjøres omtrent 4 Tommer bredere, end man agter at have den, naar alt er færdigt, saa at naar hver Side af Gjødselrender dannes, bør den lægges udover Render 2 Tommer paa hver Side for at gjøre det solid og tæt. Fjænd dette bliver tørt, maa det overstryges med følgende Blanding: "Plastring" med Cement, det er til 2 Dele Sand (figtet) kommes en Del Cement; dette maa ogsaa først blandes i tør Tilstand; saa kommes deri Vand nok til at blive passende for Plastring, og det maa bruges strax, iver det nedlagte Concrete med $\frac{1}{2}$ eller $\frac{3}{4}$ tyk Lag.

Den følgende Dag er dette Arbejde saa tørt, at man kan gaa derpaa. Nu tager man Scantling 2x4 Tommer af

Furu eller Hemlock, (disse maa ikke have nogen Spininger) og lægger dem paa Kant over Gjødselrenden, samt sætter derimellem disse 2x4 passende lange Bordstubber, saa at den ydre Kant af disse 2x4 danner Bredden af Gjødselrenden. Der behøves ret mange af disse Bordstubber ind imellem for at holde dem solide, da der bliver et stærkt Tryk udenfra, naar det øvrige udenfor Renden skal foretages.

Nu er det at belægge Gulvet. Til almindelig Fjøs gulv lægges et 4 Tommer tyk Gruslag (Concrete) derover Cement-Plastring $\frac{1}{2}$ a $\frac{3}{4}$ Tommer tyk Lag. Under Koen bør være Panter, og som Underlag (Bjælker) kan bruges 2x4, naar disse er lagte i Mortar, blandet med lidt Cement. Under disse Planter kan bruges en ringere Mortar. Krybben, hvor Foderet lægges, kan gjøres paa følgende Maade: 8 a 10 Tommer brede Planter sættes paa Kant og spigres fast til 2x4, som bruges til at længe Planken i Baasen paa, og den 8 a 10 Tommers Planke dannet den Kant af Krybben nærmest til Koen og som Stanchion boltes fast til isald saadan bruges). En Krybbe bør være 12 Tommer i Bunden og 20 Tommer tværtover i Toppen. Den ydre Kant af Krybben nærmest til Fodergangen kan gjøres paa følgende Maade: Byg op en Krog med Smaasten, lagt i Cement Mortar. Brug Bord som Model at bygge imod, saa kan man saa den saa høi, som man ønsker. Fjænd det er alt ganske tørt, bør det hele plastreres over med Cement, blandet med figtet Sand.

Fodergange, saavel som Gangene baggenfor Koen, belægges først med et 4 Tommer tyk Lag af Concrete, godt stampet sammen og strax efter overstryges det med Cementplastring. Her maa bemærkes, at denne Plastring paa Cementarbejde maa altid gjøres, fjænd Concrete (Grus og Cement) er tørt; thi bliver denne Concrete ganske tørt, fjænd Plastringen foretages, er det øvre tynde Lag udsat for at skalle af; men naar det gjøres fjænd Concrete er tørt, forbinder det hele sig i en solid Masse.

Cement, som vi nu bruger her, kaldes Portland Cement, mærket "Atla" og kommer i Sæl. 4 saadanne Sække regnes for en Tønde Cement, og koster \$3 pr. Tønde. Cement har den Egenkab, at saasnart det bliver fugtigt eller der kommer Vand deri, tørkes den strax til i en uopløselig Tilstand, og derfor maa den bruges strax.

Carl Fischer-Hansens Bog

"Om Amerika"

er udkommet paa Brentanos Forlag, New York. Smukt indbunden \$2.00. Bestillinger modtages paa dette Blads Kontor. Agenter ønskes.

En Bog for de tusinde Sjæl.

Illustreret Kirkehistorie

ved

H. G. Heggelreit.

Gjennemseet af

Biskop A. Chr. Bang.

Med 280 større og mindre Billeder.

Bogens Indhold deles i følgende Hovedafsnit:

Oldkirken. Indledning. — Den apostoliske Tid. — De indre Forholde. — Kristenforfølgelsesernes Tid. — De indre Forholde. Fra Side 1 til 346.

Middelalderen. Missionen og Folkekirkerne. — De indre Forholde. — Den frie Pavekirke. — De indre Forholde. Fra Side 346 til 592.

Den nyere Tid. Reformationsstiden: Den lutheriske Kirkes Grundlæggelse. — De indre Forholde. — Den reformerte Kirke. — Pavekirken. — Rettroenhedens Tid: Den lutheriske Kirke. — De indre Forholde. — Andre Kirkesamfund. — Pietismens Tid: Den lutheriske Kirke. — De indre Forholde. — Andre Kirkesamfund. — Nationalismens Tid: Den lutheriske Kirke. — De indre Forholde. — Andre Kirkesamfund. — Vort Aarhundrede. Fra Side 592 til 815.

Heggelreits Kirkehistorie har her i Landet før kostet \$5.50. I Norge koster den 16½ Kroner, det vil sige \$4.46. Den kan faaes indbunden i halvt Skindbind, Skindryg og Hjørner, med Bogens Titel i Gulv for

\$2.75.

Indbunden i halv Marocco og med Guldsnit

\$3.25.

Begge portobetalt. Skriv til

Amerika Pub. Co.
Madison, Wis.